

Årsrevisionsprotokollat

til

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

vedrørende

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Revisionen af regnskab 2008

10. august 2009

Indholdsfortegnelse

	Side
<u>1. Orientering til udvalget om årsrevisionsprotokollatet</u>	1
<u>2. Indledning</u>	3
<u>3. Basisrevision</u>	5
<u>3.1 Forretningsgange</u>	5
<u>3.2 Årsregnskabet formelle rigtighed</u>	7
<u>3.3 Balancen, herunder afstemning og specefikation</u>	11
<u>3.4 Bevillingskontrol</u>	20
<u>3.5 Eftersyn af likvide midler</u>	24
<u>3.6 Regnskabs gennemgang</u>	25
<u>3.7 Særligt risikofyldte områder mv.</u>	27
<u>4. Revision af særlige regnskabsområder</u>	28
<u>4.1 Løn</u>	28
<u>5. Andre opgaver</u>	36

1. Orientering til udvalget om årsrevisionsprotokollatet

Revisionsdirektoratet har afsluttet revisionen af Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets regnskab for 2008.

Resultatet af revisionen er indeholdt i dette årsrevisionsprotokollat for 2008 til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.

Protokollatet redegør for resultatet af direktoratets udførte revision ved anvendelsen af følgende 3 rubriceringer:

- Revisionsbemærkninger. Afgives fx ved væsentlige fejl i regnskabet, manglende overholdelse af lovgivning mv. samt ved væsentlig uhensigtsmæssig administration. Supplerende angives normalt revisionens opfattelse af tiltag til overvejelse.
- anbefalinger. Kan fremsættes af direktoratet til hjælp for kommunens overvejelser, når revisionen finder, at det er hensigtsmæssigt med tiltag til forbedring af administrationen.
- Kommentarer. Benyttes normalt, når den udførte revision har givet den opfattelse, at administrationen på de udvalgte områder er tilfredsstillende.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget skal i august 2009 træffe en egentlig beslutning om, hvad der skal foretages i anledning af den enkelte revisionsbemærkning og anbefaling fra Revisionsdirektoratet.

Revisionsbemærkninger

1. Vi henstiller, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejder en forretningsgangsbeskrivelse for det omkostningsbaserede regnskab. (Der henvises til side 6).
2. Vi finder det beklageligt, at revisionen af udvalgets balanceposter har vist manglende overholdelse af kommunens regnskabskrav. Det anbefales, at forvaltningens ledelsesmæssige tilsyn tilrettelægges og placeres tidsmæssigt, så fejl fremover kan opdages og rettes inden afslutningen af årsregnskabet. (Der henvises

til side 19).

3. Vi skal henstille, at der udarbejdes en forretningsgangsbeskrivelse for forvaltningens lønområde, og at der tages konkret stilling til indholdet af forvaltningens flekstidsordning, jf. Økonomiforvaltnings bestemmelser herom. (Der henvises til side 35).

Anbefaling

1. Vi anbefaler, at rapporteringen om ledelsestilsyn dækker alle de områder, der er omfattet af tilsynet. (Der henvises til side 6).
2. Vi anbefaler, at forvaltningen efterlever kravene i kommunens Regnskabscirkulære om forelæggelse af oversigter og andre regnskabsoplysninger for udvalget i forbindelse med behandlingen af årsregnskabet. (Der henvises til side 10).
3. Vi anbefaler, at forvaltningen sikrer, at udgifter bogføres korrekt, så regnskabsafleggelsen sker for de rette bevillinger. Endvidere anbefales det, at forvaltningen redegør overfor udvalget for afvigelser for de enkelte bevillinger. (Der henvises til side 23).

2. Indledning

Det reviderede regnskab

Vi har afsluttet revisionen af Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets årsregnskab for 2008, som har omfattet både et udgiftsbaseret regnskab og et omkostningsbaseret regnskab.

Det udgiftsbaserede regnskab. Drifts-, anlægs- og finansudgifter på netto 3.171 mio. kr.

Det omkostningsbaserede regnskab. I overensstemmelse med kommunens Regnskabscirkulære er der for 2008 ikke udarbejdet en resultatopgørelse for det enkelte udvalg, men alene samlet for Københavns Kommune. Der er alene udarbejdet en balance for hvert udvalg.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets balance viser samlede aktiver på -98 mio. kr. og en egenkapital på -659 mio. kr.

Den udførte revision

Revisionen er udført dels i årets løb dels i forbindelse med regnskabsafslutningen.

I et brev af 26. januar 2009 anmodede Revisionsdirektoratet samtlige forvaltninger om at redegøre for nogle forhold til brug for forberedelsen af revisionen af Københavns Kommunes årsregnskab for 2008. Forholdene omhandlede følgende basale revisionsområder: Forretningsgange, Årsregnskabets formelle indhold, Balancen, herunder afstemning og specifikation, Anlæg, Eftersyn af likvide midler og Regnskabs gennemgang.

Revisionen er foretaget i overensstemmelse med god offentlig revisionsetik, jf. Revisionsvedtægten for Københavns Kommune.

Dette indebærer, at det ved revisionen er efterprøvet, om forvaltningens regnskabstal er rigtige, og om de dispositioner, der er omfattet heraf, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, Borgerrepræsentationens beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis (finansiel revision).

Endvidere er det efterprøvet, om udførelsen af Borgerrepræsentationens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde (forvaltningsrevision).

I det følgende redegøres der for den udførte revision og resultatet af revisionen.

Til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget afgives endvidere revisionsprotokollater om:

- Revisionen af Københavns Kommunens regnskab for 2008 på området for integration og repatriering.
- Revisionen af Københavns Kommunens regnskab for 2008 på beskæftigelsesområdet.

3. Basisrevision

3.1 Forretningsgange

a. Københavns Kommunes Kasse- og Regnskabsregulativ fastsætter, at der på Økonomiudvalgets foranstaltning skal udarbejdes supplerende og uddybende rammebilag til regulativet, som indeholder retningslinier for de enkelte økonomiske og administrative områder. Rammebilagene skal opfattes som mindstekrav til kontrolforanstaltninger mv. for de administrative opgaver i kommunen.

Forvaltningerne skal udarbejde og vedligeholde forretningsgangsbeskrivelser under hensyntagen til reglerne i rammebilagene. Samtidig har de ansvaret for at tilrettelægge den økonomiske kontrol i form af forretningsgangsbeskrivelser – herunder at påse at de fastsatte forretningsgangsbeskrivelser og arbejdsbeskrivelser overholdes og vedligeholdes. Forretningsgangsbeskrivelser og væsentlige ændringer sendes til udtalelse i Revisionsdirektoratet inden iværksættelsen.

Revisionsdirektoratet anser forretningsgangsbeskrivelserne for at være af central betydning for forvaltningernes sikring af, at de budget- og regnskabsmæssige opgaver bliver varetaget på en korrekt og hensigtsmæssigt måde.

Revisionen af 2008

b. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har oplyst, at lederen af Kvalitetskontrollenheden har ansvaret for, at de forretningsgangsbeskrivelser, der skal udarbejdes i henhold til Kasse- og Regnskabsregulativet, foreligger og er ajour. Kvalitetskontrollenheden udøver kontrollen gennem ledelsestilsyn hver måned i alle forvaltningens enheder.

Forvaltningen har oplyst, at forretningsgangsbeskrivelserne foreligger og er ajour.

Vi har konstateret, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen ikke har udarbejdet en forretningsgangsbeskrivelse for håndtering af det omkostningsbaserede regnskab, jf. kommunens "Principper for omkostningsbaserede regnskaber".

c. Revisionsdirektoratet anmodede Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om at oplyse, hvilke kommentarer forvaltningens interne kontrol med overholdelsen i 2008 af forretningsgangsbeskrivelserne havde givet anledning til.

Ifølge forvaltningen har den interne kontrol, der udøves gennem ledelsestilsynet, ikke givet anledning til kommentarer i 2008.

Vi har modtaget Kvalitetskontrolenhedens kvartalsvise rapportering af ledelsestilsyn for 2008.

Revisionsdirektoratets gennemgang har vist, at rapporteringen ikke omfatter konklusioner for alle de områder, der er omfattet af ledelsestilsynet.

Vi anbefaler, at rapporteringen dækker alle områder af ledelsestilsynet og således også konklusioner for de områder, der ikke har givet anledning til kommentarer.

Revisionsbemærkning

Vi henstiller, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejder en forretningsgangsbeskrivelse for det omkostningsbaserede regnskab.

Anbefaling

Vi anbefaler, at rapporteringen om ledelsestilsyn dækker alle de områder, der er omfattet af tilsynet.

3.2 Årsregnskabet formelle rigtighed

a. Indenrigs- og Socialministeriet har i Budget- og Regnskabssystemet for kommuner fastsat bestemmelser om form og indhold af kommunale årsregnskaber.

Økonomiudvalget har den 18. november 2008 godkendt et Regnskabscirkulære med retningslinier for udvalgenes regnskabsaflæggelse for 2008.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget godkendte regnskabet for 2008 på sit møde den 26. marts 2009.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets udgiftsbaserede regnskab for 2008 i hovedtal viser i mio. kr. netto – endvidere er oplyst sammenligningstal for 2007:

	Regnskab 2008	Regnskab 2007
Drift	3.175	3.132
Finansposter	-4	-125
I alt	3.171	3.007

b. Der skal endvidere aflægges et omkostningsbaseret regnskab bestående af en balance, en anlægsnote og en beskrivelse af den anvendte regnskabspraksis.

Balancen for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget viser for 2008 følgende hovedposter i mio. kr. – endvidere er der oplyst sammenligningstal for 2007:

	Ultimo 2008	Ultimo 2007
Materielle anlægsaktiver	22	23
Immaterielle anlægsaktiver	0	1
Finansielle anlægsaktiver	3	3
Anlægsaktiver i alt	25	27
Omsætningsaktiver	-123	-220
Aktiver i alt	-98	-193
Egenkapital	-659	-544
Hensatte forpligtelser	308	291
Langfristede gældsforpligtelser	0	0
Kortfristede gældsforpligtelser	253	60
Passiver i alt	-98	-193

Årsagen til stigningen i kortfristede gældsforpligtelser er skyldige feriepenge, som fra 2008 opgøres efter nye principper.

c. Udvalgets regnskab skal indeholde en redegørelse for væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal. Ifølge Regnskabscirkulæret skal de enkelte forvaltninger endvidere bidrage med en række økonomioplysninger til Økonomiforvaltningen til brug for Københavns Kommunes samlede regnskab.

Ifølge Budget- og Regnskabssystem for kommuner skal kommunens samlede årsregnskab indeholde følgende oversigter og redegørelser:

- Personaleoversigt.
- Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser.
- Udførelse af opgaver for andre myndigheder.
- Omkostningskalkulationer ved kommunal leverandørvirksomhed af personlig og praktisk bistand.
- Anlægsregnskaber.

Følgende oversigter er påkrævet ifølge Regnskabscirkulæret:

- Deponering og indgåede lejeaftaler.
- Tilskudsmidler.
- Selskabsdeltagelse.
- Låneberettigede udgifter.
- Leasing (operationel)

Opfølgning af revisionen af 2007

d. Revisionsdirektoratet anbefalede i årsrevisionsprotokollatet for 2007, at de økonomidata der skal foreligge for kommunens samlede regnskab, herunder det omkostningsbaserede regnskab, også forelægges for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

I Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets besvarelse blev henvist til forvaltningens indstilling om, at forvaltningen ville forelægge det omkostningsbaserede regnskab sammen med regnskabsaflæggelsen for 2008.

Revisionen af 2008

e. Vi har påset, at udvalgets regnskab for 2008 er aflagt som foreskrevet i Indenrigs- og Socialministeriets bestemmelser og Københavns Kommunes Regnskabscirkulære. Vi har endvidere stikprøvevist efterprøvet, at forvaltningens supplerende økonomioplysninger til brug for de obligatoriske oversigter til kommunens samlede regnskab og andre oversigter er korrekte og fyldestgørende. Vi har endelig ved stikprøver kontrolleret den talmæssige sammenhæng mellem bogføringen i KØR og regnskabet.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har bekræftet, at saldi på fejlkonti og tilhørende mellemregningskonti vedrørende løn efter afklaring af de konkrete forhold er posteret i 2008-regnskabet, og at det er sket til de relevante løndriftskonti.

Vi har konstateret, at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget i forbindelse med behandlingen af årsregnskabet ikke fik forelagt forvaltningens bidrag til de obligatoriske oversigter: Deponering og indgåede lejeaftaler, Tilskudsmidler og Personaleoversigt, jf. kravene i kommunens Regnskabscirkulære.

Endvidere er der ikke som foreskrevet i Regnskabscirkulæret givet en specifikation i regnskabsforklaringerne af posteringer, der er foretaget direkte på hovedkonto 9.

Ledelsens regnskaberklæring

Ledelsen har over for os oplyst, at der dem bekendt ikke påhviler andre forpligtelser, end de i regnskabet anførte, og at der ikke henstår beløb på balancen, som rettelig burde have været bogført i bevillingsregnskabet for 2008. Ledelsen har den 14. marts

2009 afgivet erklæring herom.

Anbefaling

Vi anbefaler, at forvaltningen efterlever kravene i kommunens Regnskabsdirektive om forelæggelse af oversigter og andre regnskabsoplysninger for udvalget i forbindelse med behandlingen af årsregnskabet.

3.3 Balancen, herunder afstemning og specifikation

a. Balancen indeholder oplysninger om værdien af grunde, bygninger, tekniske anlæg, maskiner, inventar mv. samt om værdien af finansielle aktiver og forpligtelser.

Behandlingen af posterne i balancen har væsentlig betydning for forvaltningens mulighed for at kunne opgøre og specificere sine rettigheder, herunder tilgodehavender samt sine forpligtelser. Endvidere har rigtigheden af balanceposterne både likviditetsmæssig betydning og betydning for rigtigheden af driftsregnskabet og dermed overholdelsen af bevillingerne.

På baggrund af de identificerede problemer med afstemning af kommunens balancekonti i regnskab 2006 og 2007 iværksatte 7-direktørkredsen i februar 2008 en plan, der bl.a. skulle sikre at:

- Ansvar for hver enkelt konto er entydigt placeret.
- Der etableres et kvalitetssikrings- og ledelsesinformationssystem til afstemning af balanceposter på tværs af kommunen.
- Der skabes overblik over eventuelle problematiske forhold i den enkelte forvaltning.

I regnskabscirkulæret for 2008 er det fastsat, at der – senest når det endelige regnskab kan udskrives den 9. februar 2009 – skal foreligge afstemning og specifikation af saldiene på alle balancekonti, jf. Kasse- og Regnskabsregulativets rammebilag "Regnskab i årets løb". Regnskabscirkulæret og et ajourført rammebilag blev godkendt af Økonomiudvalget den 18. november 2008.

I rammebilaget er bl.a. fastsat en række krav til dokumentation samt krav til specifikation på enkeltposter af tilgodehavender og gæld. Således skal dokumentation for afstemning i forbindelse med årsafslutningen fremgå af nævnte kvalitets- og ledelsesinformationssystem.

Det skal af afstemningsmaterialet fremgå, at der er foretaget en ledelsesmæssig vurdering af materialet.

Dokumentationen for afstemningen skal i forbindelse med årsregnskabsafslutningen fremgå af det tværgående ledelses- og dokumentationssystem vedrørende afstemning af balancekonti, som er oprettet i kommunens økonomisystem (benævnt afstemningsloggen). Det er ligeledes i rammebilaget bestemt, at dokumentationen for ledelsestilsynet kan fremgå af afstemningsloggen eller opbevares i forvaltningerne, der på forlangende skal kunne udlevere dokumentationen.

b. Omkostningsrelevante konti (OBR)

Disse balancekonti har ikke betydning for kommunens bevillingsregnskab. Kontiene omfatter materielle anlægsaktiver, immaterielle anlægsaktiver, visse omsætningsaktiver og gældsposter samt hensatte forpligtelser.

Koncernservice har til opgave at udforme kommunens omkostningsbaserede regnskab, hvilket tager udgangspunkt i de oplysninger, der er indlagt i KØR's anlægsmodul. De fysiske anlægsaktiver afstemmes til anlægsmodulet og skal kun afstemmes i forbindelse med årsregnskabsafslutningen. Afstemningen foretages af Koncernservice.

Kommunens regnskabscirkulære foreskriver, at det er forvaltningernes ansvar, at KØR's anlægsmodul ved regnskabsafslutningen er ajourført med tilgange (aktiver over 50.000 kr.) og afgang, op- og nedskrivninger, varebeholdninger, leasingbetalinger mv. for 2008. Dette følger af, at forvaltningerne er ansvarlige for indtastning af data i KØR-Anlæg samt for, at de indtastede data er korrekte efter de givne retningslinier.

Det oplyses supplerende i Regnskabscirkulæret, at Revisionsdirektoratet ved revisionen af regnskab 2007 blandt andet tog forbehold i revisionspåtegningen for manglende indregning af nyanskaffede aktiver og dobbeltregistrering af grundværdier. Forvaltningerne skal derfor foretage de nødvendige korrektioner i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2008.

Kommunens "Principper for omkostningsbaserede regnskaber" bestemmer, at forvaltningerne skal tilrettelægge og beskrive detaljerede forretningsgange, der sikrer overholdelse af Indenrigs- og Socialministeriets regler og kommunens principper for

omkostningsbaserede regnskaber med tilhørende vejledninger.

Revisionsdirektoratet har tværgående foretaget opfølgning af de revisionsbemærkninger, som direktoratet afgav i forbindelse med revisionen af kommunens 2007-regnskab.

Resultatet heraf rapporteres i årsrevisionsprotokollatet til Økonomiudvalget.

Opfølgning af revisionen af 2007

c. I årsrevisionsprotokollatet for 2007 fandt Revisionsdirektoratet det beklageligt, at balancekonti ikke var behandlet som foreskrevet.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget henviste i besvarelsen til forvaltningens indstilling om at tage bemærkningen til efterretning. Det blev oplyst, at problemstillingen var gældende for alle forvaltninger i Københavns Kommune, hvorfor der på tværs af forvaltningerne i kommunen var iværksat en handleplan med henblik på at forbedre kvaliteten af afstemning af statuskonti.

Handleplanen skal sikre fælles retningslinier for afstemning af statusposter og herunder at:

- Københavns Kommune har en statusbalance, hvor ansvaret for hver enkelt konto er entydigt placeret, samt at omfanget af konti er tilpasset kommunens reelle behov.
- Der etableres et kvalitetssikrings- og ledelsesinformationssystem til afstemninger af statusposter på tværs af kommunen.
- Der skabes overblik over eventuelle problematiske forhold i de enkelte forvaltninger.

Initiativerne skal sikre, at den løbende sker afstemning af statuskonti samt afstemningen i forbindelse med regnskabet for 2008 sker på tilfredsstillende vis. Handleplanen skal være fuldt implementeret den 31. oktober 2008.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget henviste ved midtvejsopfølgningen den 29.

januar 2009 til forvaltningens indstilling, herunder status for initiativer i forhold til opfølgningen. Det fremgår heraf, at der var udarbejdet en handleplan, der skulle sikre, at afstemning i forbindelse regnskab 2008 blev iværksat på tværs i kommunen, og at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har gennemført de planlagte initiativer.

Revisionen af 2008

d. For de enkelte forvaltninger har revisionen haft til formål at efterprøve værdiansættelsen, tilstedeværelsen og ejendomsretten. De regnskabskrav, der påhviler forvaltningerne, fremgår af retningslinierne i Indenrigs- og Socialministeriets Budget- og Regnskabssystem for kommuner, Københavns Kommunes regnskabspraksis, bestemmelser i Kasse- og Regnskabsregulativet og Regnskabscirkulæret.

Ved revisionen af de omkostningsbaserede balanceposter er der taget udgangspunkt i den detaljerede forretningsgangsbeskrivelse, som forvaltningerne skal udarbejde. Posterne er behandlet mere generelt for hele kommunen i kraft af Koncernservice's tværgående afstemningsopgaver.

Formålet med revisionen af de øvrige balanceposter har desuden været at efterprøve, at der ikke var yderligere beløb, der skulle have påvirket bevillingsregnskabet.

Vi har ved stikprøver kontrolleret, at der for balanceposterne foreligger dokumentation for, at de er afstemt/specificeret i overensstemmelse med kommunens øgede regnskabskrav. Endvidere har vi kontrolleret, at der i tilknytning til afstemningerne/specifikationerne er foretaget de foreskrevne ledelsestilsyn.

Revisionsdirektoratet vil for posterne i udvalgets balance give udtryk for en revisionsmæssig vurdering af, hvorvidt den fremlagte dokumentation giver sikkerhed for, at kommunens regnskabskrav er opfyldt.

Vi har konstateret, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen ikke har udarbejdet

en forretningsgangsbeskrivelse for det omkostningsbaserede regnskab med tilhørende beskrivelse af regnskabspraksis, jf. afsnit 3.1.

e. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har i brev af 3. april 2009 oplyst, at forvaltningen har haft 238 konti, der skulle afstemmes i forbindelse med årsregnskabet, og 210 af disse konti afstemt uden bemærkninger (inklusive konti med ultimosaldo nul og en saldo der går op imod afstemt konto). Ifølge forvaltningen var 14 konti afstemt til opfølgning og 14 konti var endnu ikke afstemt. Økonomikontoret ville følge op på, at der snarest sker afstemning i overensstemmelse med kravene på området.

Forvaltningen oplyste endvidere, at der i løbet af 2008 havde været iværksat et stort oprydningsarbejde vedrørende balancekontiene. Centrene var i forbindelse med årsregnskabet blevet bedt om at underskrive en regnskabserklæring, og centrene havde ikke oplyst om berigtigelser – hverken over driften eller over egenkapitalen – som følge af afstemningsarbejdet i forbindelse med årsregnskabet.

Endelig oplyste Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, at det samlede beløb for de ikke-afstemte konti er netto -5,2 mio. kr. De ikke-afstemte konti vedrører Ydelsesservice, og Økonomikontoret ville følge op på, at der snarest sker afstemning i henhold til kravene på området.

f. I det følgende redegøres der for vores konstateringer med udgangspunkt i hovedposterne i udvalgets balance. Endvidere er der generelt for revisionen af kommunens regnskab taget udgangspunkt i afstemningsloggens oplysninger pr. 20. marts 2009. Herudover er der i forvaltningen indhentet yderligere dokumentation og oplysninger.

Langfristede tilgodehavender – saldo 2.942.204 kr.

Vi har modtaget den fornødne dokumentation og har opfattelsen af, at kommunens regnskabskrav er opfyldt.

Tilgodehavender hos staten – saldo 46.392.758 kr.

- Den forelagte dokumentation for mellemværendet med staten svarer ikke til saldienes udvisende ultimo regnskabsåret. På tidspunktet for fremsendelsen af dette revisionsprotokollat har vi ikke afsluttet revisionen af den endelige restafregning af statsrefusion på visse dele af det sociale område og integrationsområdet.

Kortfristede tilgodehavender – saldo -169.622.525 kr.

- For en konto for tilgodehavender i betalingskontrol med en saldo ultimo 2008 på 13.567.260 kr. er der en uoverensstemmelse på 7,4 mio. kr. mellem bogføringen og dokumentationen. Ifølge afstemningsloggen skyldes en væsentlig del af forskellen afskrivninger og beløb, der skal undersøges. Vi har modtaget en opgørelse over beløb til afskrivning, men beløbene svarer ikke til oplysninger i loggen. Der dog ikke sket bogføring af disse afskrivninger i 2008. Af den resterende saldo på 6,2 mio. kr. var endvidere fakturaer for 2,6 mio. kr. forfaldne til betaling ultimo 2008, og heraf havde fakturaer for 0,5 mio. kr. været forfaldne i mere end et år. Dokumentationen indeholder ikke en specifikation af debitorerne og de krævede oplysning om bl.a. årsagen til, at posterne ikke er udlignet og om tiltag for inddrivelse af tilgodehavendet. Efter Revisionsdirektoratets opfattelse vil der være yderligere beløb, der skal udgiftsføres i bevillingsregnskabet i 2009.
- 4 konti med en samlet debit saldo på 137.270 kr. og en samlet creditsaldo på 140.588 kr. foreligger ikke afstemt og specificeret.
- 3 konti vedrørende uretmæssigt oppebåret dagpenge hos sikrede er registreret med saldi, der netto udgør 0 kr. (Brutto 13.768.720 kr.). Saldoen er ikke specificeret. Forvaltningen har oplyst, at kontiene er udlignet i 2009 på grund af ændrede procedurer, og at registrering og opkrævning sker i Opkrævningsafdelingen i Kultur- og Fritidsforvaltningen.
- Et tilgodehavende for regres vedrørende sygedagpenge er registreret med 0 kr. (Brutto 1.640.832 kr.). Saldoen er specificeret, men de krævede oplysninger foreligger ikke.

- For en konto for andre tilgodehavender på 2.111.976 kr. er de krævede oplysninger ikke fyldestgørende. Saldoen indeholder bl.a. tilgodehavende hos staten for et tilskud, der ifølge tilsagnsskrivelsen skulle være anvendt inden 1. juni 2008. Dokumentationen indeholder ikke oplysning om, hvorvidt dette er sket, og om der er aflagt regnskab.
- Konti for mellemregninger mellem årene indeholdt i et tilfælde ikke oplysning om udligning, og i 2 tilfælde var saldiene ikke specificeret med de krævede oplysninger. Ultimo juni 2009 er der saldi på mellemregningskontiene på 516.459 kr. Kontiene skal udlignes senest med udgangen af 2. kvartal, jf. rammebilaget for regnskab i året løb.

Hensatte forpligtelser – saldo 307.685.905 kr.

Posten, der omfatter ikke-forsikringsdækkede forpligtelser vedrørende tjenestemandspension og forpligtelser vedrørende åremålsansatte, revideres samlet for hele kommunen og konklusionen rapporteres til Økonomiudvalget.

Kortfristet gæld i øvrigt – saldo 253.221.133 kr.

Skyldige feriepenge, der er indeholdt i posten med 92.270.724 kr., revideres samlet for hele kommunen, og konklusionen rapporteres til Økonomiudvalget.

- Ifølge Regnskabscirkulæret skal der for systemkonti vedrørende leverandørgæld foretages en vurdering af, om saldoen indeholder fakturaer, der skal annulleres eller rettes, så betaling kan ske. Vi anbefaler, at det oplyses på afstemningsmaterialet, at denne vurdering er foretaget.
- Der foreligger ikke dokumentation for saldoen på en afregningskonto vedrørende KMD Aktiv.
- 6 konti med en samlet debetsaldo på 171.351 kr. og en samlet creditsaldo på 51.510.469 kr. foreligger ikke afstemt.

Likvide beholdninger – saldo -27.250.846.869 kr.

Likvide beholdninger fremgår ikke af balancerne for de stående udvalg, men alene af

balancen for Økonomiudvalget og kommunens samlede balance. Det enkelte udvalg har dog et afstemningsansvar for egne konti.

- For så vidt angår de kontante beholdninger har vi i ét tilfælde ikke modtaget dokumentation af den bogførte beholdning. I 2 tilfælde foreligger der ikke dokumentation for kasseudlæg, og i et tilfælde er det oplyst, at indholdet af en udlægskasse er opgjort som estimater på grund af indbrud.
- For bankbeholdningerne har vi modtaget den fornødne dokumentation og har opfattelsen af, at kommunens regnskabskrav er opfyldt.

Ledelsestilsyn

g. I Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen er kontorchefen for Økonomikontoret ansvarlig for, at balancekonti foreligger afstemt og specificeret for centralforvaltningens konti, mens det er centercheferne, der har ansvaret for at det sker for de decentrale enheders konti.

Ledelsestilsynet af afstemning af balancekontiene sker som led i det almindelige ledelsestilsyn i de decentrale enheder.

Det fremgår ikke af afstemningsmaterialet, at der er foretaget en ledelsesmæssig vurdering af materialet, og vi har ikke modtaget anden dokumentation for ledelsestilsyn af afstemningerne af balancekontiene i forbindelse med årsafslutningen.

Sammenfatning

h. Det er Revisionsdirektoratets opfattelse, at der med ledelses- og dokumentationssystemet (afstemningsloggen) er etableret et redskab, der vil kunne medvirke til at styrke arbejdet med forbedring af forvaltningernes afstemning og specifikation af balanceposter. Vi vurderer dog, at der generelt er behov for at fastsætte mere konkrete regnskabskrav til det materielle indhold af afstemninger og specifikationer af balanceposterne. Det vurderes, at dette vil have effekt både for det konkrete afstemningsarbejde og udførelsen af det efterfølgende ledelsestilsyn.

For de finansielle balanceposter har revisionen påvist manglende overholdelse af kommunens regnskabskrav i form af ikke-afstemte konti og mangler for så vidt angår dokumentation af saldi, herunder manglende oplysningskrav vedrørende specifikation af enkeltposter. Vi har ikke beregnet en eventuel beløbsmæssig påvirkning af bevillingsregnskabet som følge af disse mangler.

Det kan konstateres, at ledelsestilsynet ikke har afdækket og rettet op på disse fejl og mangler inden regnskabsafslutningen.

Revisionsbemærkning

Vi finder det beklageligt, at revisionen af udvalgets balanceposter har vist manglende overholdelse af kommunens regnskabskrav. Det anbefales, at forvaltningens ledelsesmæssige tilsyn tilrettelægges og placeres tidsmæssigt, så fejl fremover kan opdages og rettes inden afslutningen af årsregnskabet.

3.4 Bevillingskontrol

a. Københavns Kommunes bevillingsregler er oplyst i kommunens budget for 2008.

Bevillingsreglerne indeholder:

- Bevillinger og bevillingsniveau.
- Styringsområder og styringsparametre.
- Bevillingsbindinger.
- Tillægsbevillinger.
- Efterregulering.
- Budgetopfølgning.
- Øvrige bevillingsmæssige forhold.

Et væsentligt forhold er, at en bevilling vedtaget af Borgerrepræsentationen er bindende. Dette betyder, at der kun kan afholdes merudgifter (eller oppebæres indtægter), såfremt der er indhentet en tillægsbevilling fra Borgerrepræsentationen.

Ifølge Regnskabscirkulæret skal der redegøres for væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal samt for væsentlige afvigelser i forhold til budgetforudsætningerne. Som hovedregel skal således forklares:

- Væsentlige beløbsmæssige afvigelse på opgave- og aktivitetsniveau.
- Afvigelser mellem budgetterede og realiserede aktiviteter og ydelser.
- Afvigelser mellem budgetterede og realiserede enhedspriser.
- Afvigelser mellem budgetterede og realiserede mål og resultater (kvantificerbare).

Opfølgning af revisionen af 2007

b. Revisionsdirektoratet anbefalede i årsrevisionsprotokollatet for 2007, at der blev korrigeret for bogføringsfejl og fejlplacering af budgetbeløb, så snart disse blev konstateret. Endvidere blev det anbefalet at overveje at etablere en bevilling for finansposter, som ifølge kommunens bevillingsregler også har bevillingsmæssig karakter.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget henviste i sin besvarelse til forvaltningens indstilling om, at forvaltningen ville bestræbe sig på straks at korrigere fejl vedrørende bogføring og placering af budgetbeløb, så snart dette konstateres. Endvidere bemærkedes det, at forvaltningen siden forvaltningens oprettelse har haft oprettet en bevilling for finansposter, men eftersom bevillingen er 0 fremgår den ikke af bevillingsoversigten.

Revisionsdirektoratet har noteret sig, at udvalget for 2008 har en bevilling for finansposter på 0 kr.

Revisionen af 2008

c. I de specielle bemærkninger til regnskabet for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget er der redegjort for afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

For de enkelte bevillinger er der følgende afvigelser (mio. kr.):

Bevilling	Nettobevilling	Afvigelse 1)
Rammestyrede områder		
Beskæftigelsesindsatsen	439	-25
Integrationsindsatsen	31	-14
Administration	167	15
Efterspørgselsstyrede overførsler		
Efterspørgselsstyret indsats	410	-200
Efterspørgselsstyrede overførsler	2.350	1

1) Merudgifter er anført som positivt beløb.

I oversigten er ikke medtaget anlæg og finansposter som følge af de særlige bevillingsregler for disse områder.

Vi har som led i bevillingskontrollen fokuseret på følgende:

- Er der væsentlige beløbsmæssige afvigelser.

- Skulle afvigelsen/erne have været konstateret til brug for ansøgning af tillægsbevilling i Borgerrepræsentationen, jf. oktoberprognosen.
- Er forklaringerne af afgivelserne korrekte og fyldestgørende.

Væsentlige beløbsmæssige afvigelser:

d. Vi har konstateret væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal for følgende bevillinger:

Beskæftigelsesindsatsen – rammestyret område (mindreforbrug på 25 mio. kr.)

Ifølge de specielle bemærkninger til regnskabet er der et mindreforbrug på 10,8 mio. kr. vedrørende løntilskud til dagpengemodtagere, da staten i jobcentret ikke har udnyttet de pladser kommunen har stillet til rådighed dels på grund af den lave ledighed i 2008 dels på grund af at pladserne ikke altid matcher de lediges behov og kvalifikationer. Et mindreforbrug på 3,7 mio. kr. er hovedsageligt begrundet i at vedligeholdelsesudgifter er afholdt af administrationsbevillingen. For indsatsen for personer i fleksjob og ledighedsydelse er der et mindreforbrug på 3,9 mio. kr., der skyldes færre visiterede til fleksjob end budgetteret og lavere enhedspris. Endelig er der et mindreforbrug på 3,5 mio. kr. vedrørende ydelsesadministrationen, som skyldes færre kontanthjælpsmodtagere end forventet, og at investering til nyt et it-system er udskudt til 2009.

Administration – rammestyret område (merforbrug 15 mio. kr.)

Det væsentligste merforbrug skyldes fejlbogføring af dels udgifter på 6,9 mio. kr. til it-udgifter til beskæftigelsescentrene dels udgifter på 6,1 mio. kr. til vedligeholdelse og flytning for job- og beskæftigelsescentre. Udgifterne burde have været afholdt af andre bevillinger. Endvidere er der et merforbrug på 3,8 mio. kr. som vedrører et KIA-projekt, der retter sig mod sygemeldte borgere, der har lettere psykiske helbredsproblemer.

I oktoberprognosen forventedes en mindreforbrug på bevillingen på 4,5 mio. kr.

Efterspørgselsstyrede overførsler (mindreforbrug 200 mio. kr.)

Ifølge de specielle bemærkninger vedrører et mindreforbrug på i alt 161 mio. kr. beskæftigelsestilbud til sygedagpengemodtagere (8 mio. kr.), revalidender i uddannelse (63 mio. kr.) og beskæftigelsestilbud og danskundervisning til kontanthjælpsmodtagere (90 mio. kr.).

For ordinære uddannelsesforløb der iværksættes for personer, der er berettiget til revalideringsydelse, har uddannelsesinstitutionerne endnu ikke opkrævet deres tilgodehavender for 2007 og 2008. Forvaltningen skønner, at uddannelsesinstitutionerne har ca. 80 mio. kr. til gode.

Mindreforbruget for kontanthjælpsmodtagere vedrører især matchgruppe 4 og 5 og skyldes bl.a., at jobcentrene i starten af 2008 var tilbageholdende som følge af forbrugsstoppet på området i efteråret 2007.

Forklaringer til afvigelserne

e. Vi har konstateret, at der er redegjort for afvigelserne som foreskrevet i Regnskabscirkulæret og er disse korrekte og fyldestgørende. Det er konstateret, at der forekommer flere tilfælde af fejlplacering af budgetbeløb og konteringsfejl. Der henvises til Borgerrepræsentationens indskærpelse herom over for udvalgene.

I indstillingen til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget om årsregnskabet, herunder bilag 2, redegør forvaltningen overfor udvalget for de samlede afvigelser for henholdsvis det rammestyrede område og det efterspørgselsstyrede overførselsområde. Efter Revisionsdirektoratets opfattelse bør der redegøres for afvigelserne for de enkelte bevillinger under disse områder.

Anbefaling

Vi anbefaler, at forvaltningen sikrer, at udgifter bogføres korrekt, så regnskabsaflæggelsen sker for de rette bevillinger. Endvidere anbefales det, at forvaltningen redegør overfor udvalget for afvigelser for de enkelte bevillinger.

3.5 Eftersyn af likvide midler

Revisionen af 2008

a. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har oplyst, at de lokale kasseeftersyn udføres af Koncernservice, og at der i 2008 blev foretaget 9 kasseeftersyn.

Eftersynene havde vedrørende mindre beløb givet anledning til en række præciseringer af reglerne for bogføring, og ved næste kasseeftersyn ville der blive fulgt op på, hvorvidt disse regler nu fuldt ud efterleves.

Kommentar

Revisionen giver ikke anledning til anbefalinger eller bemærkninger.

3.6 Regnskabs gennemgang

a. Københavns Kommunes Budget- og Regnskabshåndbog omfatter i afsnit 8 kommunens retningslinier for god tilskudsforvaltning af bl.a. løbende driftstilskud til selvejende institutioner, der aflægger regnskaber, der revideres af institutionernes egne revisorer. Det fremgår af retningslinierne, at forvaltningen en gang årligt bør foretage en vurdering af de erfaringer, der er indhentet i budgetårets løb i forbindelse med den foretagne kontrol samt en gennemgang af institutionernes reviderede regnskaber, revisionsprotokollater/-påtegninger og årsberetninger.

Opfølgning af revisionen af 2007

b. I årsrevisionsprotokollatet for 2007 henstillede Revisionsdirektoratet, at der blev foretaget gennemgang af de reviderede regnskaber mv. for undervisning af voksne udlændinge, der varetages af eksterne udbydere, herunder at der årligt udarbejdes en redegørelse for gennemgangen, jf. kommunens retningslinier for god tilskudsforvaltning.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget henviste i sin besvarelse til forvaltningens indstilling, hvor henstillingen blev anfægtet.

Ved midtvejsopfølgningen den 29. januar 2009 blev udvalget forelagt et notat, hvoraf det fremgår, at både Revisionsdirektoratet og Økonomiforvaltningen over for Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen havde tilkendegivet, at forvaltningen med baggrund i Budget- og Regnskabshåndbogen bør gennemgå udbydernes årsregnskaber samt udarbejde en årlig redegørelse for gennemgangen. Ifølge notatet har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen taget tilkendegivelserne til efterretning, og vil fremover udarbejde en procedure for gennemgang af udbydernes årsregnskaber samt en samlet redegørelse.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen fremsendte i foråret 2009 et udkast til en forretningsgang for gennemgang af sprogcentrenes regnskaber mv. samt en redegørelse

for gennemgangen af de reviderede regnskaber for 2007.

Revisionsdirektoratet har drøftet udkastet med forvaltningen, og det er herunder aftalt, at der årligt vil blive udarbejdet en samlet redegørelse for tilskudsadministrationen af sprogskolerne.

Kommentar

Revisionsdirektoratet har herefter ikke yderligere kommentarer.

3.7 Særligt risikofyldte områder mv.

Opfølgning af revisionen af 2007

a. Revisionsdirektoratet henstillede i årsrevisionsprotokollatet for 2007, at en bebudet forretningsgangsbeskrivelse for håndtering af bedragerisager snarest blev udarbejdet.

Revisionsdirektoratet har modtaget et udkast til forretningsgangsbeskrivelse og har afgivet sine kommentarer hertil.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget henviste i besvarelsen af 19. september 2008 til forvaltningens indstilling, om at der nu er udarbejdet en forretningsgang for bedragerisager.

Kommentar

Sagen er herefter afsluttet på en tilfredsstillende måde.

4. Revision af særlige regnskabsområder

4.1 Løn

Indledning

a. Lønudgifterne i Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets regnskab for 2008 har udgjort 623,6 mio. kr. Heraf udgjorde 30,7 mio. kr. lønudgifter i selvejende institutioner med driftsoverenskomst med Københavns Kommune. Regnskaber, herunder lønudgifter, for disse institutioner revideres af revisorer, der er valgt af institutionernes bestyrelser. Lønudgifterne i de selvejende institutioner er derfor ikke omfattet af vores undersøgelse.

Lønanvisningen varetages af KMD A/S, der indtaster oplysninger om tilgange, ændringer i ansættelsesforhold samt afgang i KMD's lønsystem. Indtastningen sker på grundlag af elektroniske indberetningsbilag udarbejdet af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Forvaltningen foretager selv indtastning af særydelser i KMD's lønsystem og Vagtplanssystemet.

Ifølge Kasse- og Regnskabsregulativets Rammebilag for kontrolforanstaltninger for brugen af edb-regnskabssystemer skal den systemansvarlige udarbejde en forretningsgangsbeskrivelse med interne kontroller for anvendelsen af pågældende systemer. De forvaltninger, der er brugere af systemerne, skal på grundlag heraf udarbejde egne forretningsgangsbeskrivelser.

Økonomiforvaltningen, Koncernservice, der er systemansvarlig for lønsystemet, har i januar 2008 udsendt Generelle retningslinier for anvendelse af Københavns Kommunes personaleadministrative system.

Vi har konstateret, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen ikke har udarbejdet en forretningsgangsbeskrivelse på grundlag af disse retningslinier.

Forvaltningens centrale lønadministration, Kontoret for Personale (PERS), der også har det overordnede ansvar for personaleadministrative og personalepolitiske spørgsmål, har udarbejdet et kortfattet notat om kontrol af løn og ledelsestilsyn. Ifølge notatet, der er dateret 1. marts 2007, gælder dette indtil generelle retningslinier er udarbejdet. PERS har oplyst, at notatet alene gælder for kontorets egne opgaver.

Notatet indeholder følgende emner: Kontrol af indberetninger, ændringer mv., Tilstedeværelseskontrol, Decentral lønsumsstyring, Oversigt over brugeridenter mv. og Ledelsestilsyn med overholdelse af gældende forretningsgange.

Det henstilles, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejder en forretningsgangsbeskrivelse, der opfylder kravene i Økonomiforvaltningens Generelle retningslinier, herunder beskrivelse af håndtering af fejlkonto vedrørende løn og afstemning af lønudgifter ifølge lønsystemet med de bogførte lønudgifter ifølge KØR. Forvaltningen har oplyst, at der fra efteråret 2009 vil ske en centralisering af lønadministrationen.

b. Revisionen har omfattet en gennemgang af procedurer, herunder interne kontroller og gennemgang af personalesager i forvaltningens centrale lønadministration. Enkelte personalesager er rekvireret fra decentrale løneheder. Vi har under revisionen haft særlig fokus på: Anvisning og attestation, tilstedeværelseskontrol, behandlingen af ind- og uddata samt ledelsestilsyn.

Ad Anvisning og attestation

c. I henhold til Kasse- og Regnskabsregulativets Rammebilag for intern kontrol generelt skal der foreligge oversigter over de personer, der er bemyndiget til at anvise. Oversigterne skal indeholde angivelse af, hvilke områder bemyndigelsen omfatter, og hvorledes de pågældende underskriver sig. Endvidere skal alle bilag være attesteret af medarbejdere, der er udpeget af den anvisningsbemyndigede.

PERS har udarbejdet underskriftsblade for de af kontorets medarbejdere, der er bemyndiget til at attestere og anvise bilag. Underskriftsbladene indeholder imidlertid ikke en angivelse af, hvilke områder bemyndigelsen omfatter.

Vi har påset, at de udvalgte lønbilag er attesteret, og at ansættelsesbreve og lønaftaler er underskrevet.

Ad Tilstedeværelseskontrol

d. Udførelsen af tilstedeværelseskontrol er beskrevet i notatet fra PERS, som har oplyst, at mødeskemaer fra vagtplansystemet anvendes ved kontrollen. Kontrollen skal ske månedligt, og ifølge notatet er det de lokale ledes ansvar, at kontrollen gennemføres. De anvendte lister opbevares på tjenestestedet.

Vi anbefaler, at det ved ledelsestilsynet påses, at tilstedeværelseskontrollen udføres som forudsat.

Ad Behandling af ind- og uddata

e. Notatet fra PERS indeholder en kort omtale af kontrollen af indberetninger, ændringer mv.

Det anbefales, at der i forretningsgangsbeskrivelsen tages stilling til, hvorledes indberetningsbilag skal være behandlet og kontrolleret, og hvorledes uddata efter lønkørsel skal kontrolleres. Dette bør ske for indberetninger og uddata for henholdsvis stamdata og ændringer heri og særydelser. I denne forbindelse bør der tages stilling til, hvordan risikoen for fejlagtigt udfyldte indberetningsbilag håndteres.

Ad Ledelsestilsyn

f. Det fremgår af notatet om kontrol af løn og ledelsestilsyn, at Personalechefen er ansvarlig for at tilrettelægge et ledelsestilsyn for at sikre, at de gældende forretningsgange på området overholdes. Ledelsestilsynet skal ifølge notatet omfatte følgende områder:

- At lønbehandlingen sker i overensstemmelse med de fastsatte bemyndigelser.
- At der foreligger en oversigt over medarbejdere, der er bemyndiget til at forespørge, anvise og attestere.
- At ferieregnskabet er ajourført og kontrolleret.
- At der foreligger flekstidsopgørelser, som er godkendt og underskrevet af medarbejder og kontorchef.

Endvidere er oplyst, hvordan kontrollen skal udføres, omfang og hyppighed.

Vi har gennemgået notater for ledelsestilsyn for perioden 19. december 2007 til medio marts 2009 og konstateret, at de gennemførte tilsyn ikke har givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Det er vores vurdering, at det ledelsesmæssige tilsyn bør omfatte de væsentligste kontroller på lønområdet, herunder tilstedeværelseskontrol. Endvidere bør de tilrettelagte stikprøver være uforudsigelige for så vidt angår den tidsmæssige placering.

Gennemgang af personalesager

g. Revisionen har omfattet 24 tilfældigt udvalgte sager registreret i lønsystemet med en tilgangsdato i 2008, herunder sager omfattende medlemmer af direktionen og åremålsansættelse.

Revisionen har omfattet en kontrol af, at aflønning er sket i overensstemmelse med gældende overenskomster/aftaler. Det er endvidere påset, at der foreligger ansættelsesbreve, aftaler om lønindplacering med underskrifter fra de faglige organisationer og indberetningsblanketter til KMD. Endelig er det påset, at sagerne foreligger veldokumenterede. For åremålsansættelse har vi undersøgt, at der er foretaget evaluering i forbindelse med prøvetidens udløb og kontrolleret, at åremållæg registreret i lønsystemet i 2008 kun er udbetalt til åremålsansatte.

Ved revisionen er bl.a. lagt følgende bestemmelser til grund:

- Økonomiforvaltningens skrivelse af 11. oktober 2006 om opbevaring af personsager hvoraf det fremgår, at det grundlæggende krav om dokumentation i forvaltningssager også skal overholdes i forhold til personalesager. En personalesag skal således indeholde alle relevante dokumenter, fx ansøgninger om ansættelse, ansættelsesbrev, eksamenspapirer, straffeattester mv.
- Økonomiforvaltningens cirkulære nr. 18 af 25. oktober 2002 om bl.a. pligt til at over-/merarbejde udtrykkeligt skal fremgå af ansættelsesbrevet, da dette efter de seneste fortolkningsbidrag fra EF-domstolen betragtes som et væsentligt vilkår for ansættelsesforholdet.
- Økonomiforvaltningens cirkulære nr. 16 af 16. august 2001 om evaluering af åremålsansættelse.
- Økonomiforvaltningens cirkulære nr. 33 af 17. december 1999 om ophør af aftale om fleksibel arbejdstid.

Der blev under gennemgangen af personalesager konstateret følgende:

- I 5 sager forelå der ikke dokumentation for uddannelse.
- I en sag forelå ansøgning ikke i personalesagen.
- I 8 sager indeholdt ansættelsesbrevet ikke oplysning om pligt til overarbejde.
- I en sag hvor medarbejderen blev ansat 1. januar 2008, var lønaftalen først udfærdiget 17. november eller mere end 10 måneder efter ansættelsen.
- I 2 sager var der mindre uoverensstemmelser, som ikke har lønmæssige konsekvenser.

Engangstillæg

h. Vi har gennemgået 22 udbetalinger vedrørende funktionsløn, normaltimer, ekstratimer, overarbejde og merarbejde, der er registreret i lønsystemet i 2008. Udbetalingerne er fordelt på flere overenskomster/aftaler og vedrører både ansatte i lokale centre og centrale kontorer. Gennemgangen har omfattet en kontrol af:

- At udbetaling er sket i overensstemmelse med gældende overenskomster/aftaler.
- At der foreligger fyldestgørende dokumentation i form af attesterede bilag.

- At indtastning i lønsystemet er sket med bilagenes oplysninger om antal enheder, satser og i øvrigt er i overensstemmelse med tillæggets tekstmæssige angivelse.

Under gennemgangen af engangstillæg har vi konstateret følgende:

- I 10 tilfælde var der sket udbetaling af fleks-opsparing (i alt 729 timer) til et samlet beløb af 157.834 kr. I ét tilfælde (75 timer) var udbetaling sket med koden for overarbejde med 50 % tillæg.
- I ét tilfælde var der til en medarbejder omfattet af reglerne om merarbejde uden højeste tjenestetid udbetalt 30 timer som overarbejde med 100 % tillæg, uanset der i henhold gældende aftale kun kan ske udbetaling af merarbejde med 50 % tillæg. Der er således udbetalt godt 3.600 kr. for meget.
- I en af sagerne om udbetaling af fleks-opsparing blev der ved beregning og udbetaling tillagt pension på 15,1 % svarende til 3.126 kr. Udbetalingen var fejlagtigt sket som funktionsløn. Pågældende havde også i et andet tilfælde fået udbetalt pensionsværdien af et funktionstillæg svarende til 2.265 kr. Pensionsandelen i disse udbetalinger på i alt 5.391 kr. burde have været indbetalt til en pensionsordning.

Det forudsættes, at forvaltningen tager stilling til korrektion af de fejlagtigt udbetalte beløb.

Forvaltningen har kompetencen til at etablere og fastsætte indholdet af en flekstidsordning, jf. Økonomiforvaltningens cirkulære af 17. december 1999. Af cirkulæret fremgår bl.a., at ledelsen kan foretage konkrete afvigelser fra en fastlagt ordning, og at ledelsen/eventuelt nærmeste overordnede skal godkende afholdelsen af fleksdage. Det fremgår endvidere, at fleks-opsparing ikke vil kunne føre til udbetaling. Om over- og merarbejde er henvist til reglerne herom i overenskomster og aftaler. Der kræves endvidere særskilt registrering af overarbejde, med mindre andet er aftalt ved en decentral arbejdstidsaftale.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har udarbejdet retningslinier for fleksibel arbejdstid af 19. november 2008.

Det er vores vurdering, at disse retningslinier ikke tager konkret stilling til flere af de punkter, der er omtalt i Økonomiforvaltningens cirkulære. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bør derfor tage konkret stilling til indholdet af flekstidsordningen i overensstemmelse med Økonomiforvaltningens cirkulære af 17. december 1999.

Decentral lønfastsættelse

i. Forvaltningerne er bemyndiget til – uden forelæggelse for Økonomiforvaltningen – at indgå aftaler om et nettolønniveau op til 530.000 kr. (niveau 31.3.2000) eksklusive engangstillæg og pensionsbidrag, jf. Økonomiforvaltningens cirkulære nr. 8/2006 af 24. maj 2006. Med de pr. 1. oktober 2008 gældende satser er grænsen for den decentrale lønfastsættelse 652.315 kr. Løntrin kan af forvaltningerne maksimalt aftales til løntrin 51.

Vi har på grundlag af oplysninger fra lønsystemet pr. juli 2008 påset, at der i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen ikke var lønninger, der oversteg det nævnte lønniveau, og som burde have været forelagt Økonomiforvaltningen.

Dagpengerefusion

j. Vi har på grundlag af oplysninger i fraværsmodulet udvalgt 7 sager for at undersøge, om der er indgået indtægter i form af dagpengerefusioner i de tilfælde, der berettiger hertil. Sagerne er udvalgt på grundlag af en opfølgingsstatistik, der er udskrevet af KMD den 20. august 2008, med oplysning om ansatte i forvaltningen med fravær på 40 dage eller flere begrundet i sygdom eller barsel i perioden 1. januar - 30. april 2008.

PERS varetager administrationen af dagpengerefusionsområdet for forvaltningen, eksklusive de 4 jobcentre. På grundlag af modtagne sygemeldinger udarbejder PERS en oversigt over forventede refusionsindtægter. KMD taster fravær i virk.dk på

grundlag af fraværsmodulets oplysninger. Når refusionsindtægterne modtages registreres disse i lønsystemet.

- Vi konstaterede et tilfælde, hvor den ansatte var registreret i fraværssystemet (DH01) med første sygedag 16. oktober 2007 og stadig sygemeldt medio november 2008, i alt 400 sygedage, og der var ikke modtaget refusion for fraværet. PERS har oplyst, at den ansatte blev raskmeldt den 19. oktober 2007, og forvaltningen derfor ikke havde krav på refusion. Raskmeldingen var fejlagtigt ikke registreret i fraværssystemet.

Det anbefales, at der tilrettelægges procedurer, der sikrer korrekt registrering i fraværsmodulet.

Revisionsbemærkning

Vi skal henstille, at der udarbejdes en forretningsgangsbeskrivelse for forvaltningens lønområde, og at der tages konkret stilling til indholdet af forvaltningens flekstidsordning, jf. Økonomiforvaltnings bestemmelser herom.

5. Andre opgaver

5.1 Revisorerklæringer

Der er afgivet revisionserklæring på 3 regnskaber, hvor Københavns Kommune har modtaget tilskud fra følgende puljer:

- Puljen "Forstærket beskæftigelsesindsats over for familiesammenførte samt flygtninge- og indvandrerkvinder".
- Projekter uden angivelse af pulje.

Der er i ingen tilfælde afgivet erklæring med forbehold.

REVISIONSDIREKTORATET FOR KØBENHAVNS KOMMUNE

10. august 2009

Tommy Jacobsen